Skolenes landsforbund

9. ordinære landsmøte

3. april – 6. april 2017

LM-sak 6

UTDANNINGS-POLITIKK

Skolenes landsforbund

Skolenes landsforbund

Skoleforbundet i LO

Landsmøteperioden 2017-2021

SAK 6 UTDANNINGSPOLITIKK

a) **Den utdanningspolitiske situasjonen**
Statsråd Torbjørn Røe Isaksen innleder.

Forslag fra landsstyret:

VEDTAK «Innledning og debatt tas til orientering.»

b) **«En ny skolepolitikk for Norge!»**
Trond Giske, nestleder i Arbeiderpartiet, innleder til debatt om Arbeiderpartiets nye skolepolitiske program og aktuelle saker til valgkampen.

Forslag fra landsstyret:

VEDTAK **«Innledning og debatt tas til orientering.»**

c) **SLs utdanningspolitiske program**

Leder av Utdanningspolitisk utvalg, 1. nestleder Terje Moen, innleder til debatt om utdanningspolitisk program for perioden 2017-21. Utdanningspolitisk utvalg sendte våren 2016 ut et debatthefte til fylkeslagene som et grunnlag for innsendelse av forslag.

./. Utdanningspolitisk utvalg har behandlet alle innkomne forslag fra fylkeslagene og laget en innstilling til behandling i landsstyret 11.- 13. januar 2017. Denne innstillingen legges til grunn for landsmøtets endelige behandling. Alle innkomne forslag ligger numerisk og med landsstyrets innstilling.

Forslag fra landsstyret:

VEDTAK **«Vedlagte program, med vedtatte endringer av landsmøtet, vedtas som forbundets utdanningspolitiske prinsipp- og handlingsprogram for perioden 2017-2021.»**

Landsstyrets innstilling:

Forslagstiller	Sakstittel	Saksnr	Innstilling
Møre & Romsdal	Studiefinansiering	6-01	Tiltredes ikke
Møre & Romsdal	Tillit	6-02	Tiltredes ikke
Møre & Romsdal	Tillit	6-03	Tiltredes
Møre & Romsdal	Tillit	6-04	Tiltredes ikke
Møre & Romsdal	Voksnes læring	6-05	Tiltredes ikke
Møre & Romsdal	Voksnes læring	6-06	Tiltredes
Møre & Romsdal	Videregående oppl	6-07	Tiltredes
Møre & Romsdal	Videregående oppl	6-08	Tiltredes ikke
Møre & Romsdal	Videregående oppl	6-09	Tiltredes ikke
Møre & Romsdal	Grunnskole og SFO	6-10	Tiltredes
Møre & Romsdal	Kunnskap...	6-11	Tiltredes
Møre & Romsdal	Lik rett	6-12	Tiltredes
Møre & Romsdal	Videregående oppl	6-13	Tiltredes
Møre & Romsdal	Trafikkopplæring	6-14	Tiltredes ikke
Møre & Romsdal	Refleksjon	6-15	Tiltredes ikke
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-16	Tiltredes
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-17	Tiltredes ikke
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-18	Tiltredes ikke
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-19	Tiltredes
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-20	Tiltredes ikke
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-21	Tiltredes ikke
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-22	Tiltredes ikke
Forening Trondheim	Bemanningsbyrå	6-23	Oversendes andre saker
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-24	Tiltredes ikke
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-25	Tiltredes ikke
Sør-Trøndelag	Frå ST til YF	6-26	Tiltredes
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-27	Tiltredes
Forening Røros	fellesfag på...	6-28	Tiltredes
Forening Røros	Endr.forsl	6-29	Tiltredes ikke
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-30	Tiltredes
Sør-Trøndelag	Endr.forsl	6-31	Tiltredes ikke
Vestfold	Samme ordlyd	6-32	Tiltredes
Vestfold	Voksnes læring	6-33	Tiltredes
Vestfold	Lik rett	6-34	Tiltredes ikke
Vestfold	Gratis fellesskole	6-35	Oversendes Tariff
Vestfold	Gratis fellesskole	6-36	Tiltredes
Nordland	Kompetanse	6-37	Tiltredes ikke
Nordland	Lik rett	6-38	Tiltredes ikke
Nordland	nasjonal styring	6-39	Tiltredes ikke
Nordland	Kunnskap...	6-40	Tiltredes ikke
Nordland	Skolen-en arena..	6-41	Tiltredes ikke
Nordland	Skolen-en arena..	6-42	Tiltredes ikke
Buskerud	Endr.forsl	6-43	Tiltredes
Buskerud	Endr.forsl	6-44	Tiltredes
Buskerud	Endr.forsl	6-45	Tiltredes ikke

Buskerud	Endr.forsl	6-46	Tiltredes ikke
Buskerud	Endr.forsl	6-47	Tiltredes ikke
Buskerud	Endr.forsl	6-48	Tiltredes ikke
Buskerud	Endr.forsl	6-49	Tiltredes ikke
Buskerud	Endr.forsl	6-50	Tiltredes
Buskerud	Endr.forsl	6-51	Tiltredes
Buskerud	Endr.forsl	6-52	Tiltredes ikke
Oslo	Barnehage	6-53	Tiltredes delvis
Nord-Trøndelag	Lik rett	6-54	Tiltredes ikke
Nord-Trøndelag	Andre yrkesgrupper	6-55	Tiltredes ikke
Nord-Trøndelag	SFO	6-56	Tiltredes
Nord-Trøndelag	Voksnes læring	6-57	Tiltredes ikke
Nord-Trøndelag	Voksnes læring	6-58	Tiltredes ikke
Nord-Trøndelag	Voksnes læring	6-59	Tiltredes ikke
Nord-Trøndelag	SFO	6-60	Oversendes tariff
Hedmark	ressurs	6-61	Tiltredes
For.Gr.skole Bergen	Morsmålslærere	6-62	Tiltredes

Forslag 6-01

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Skolenes Landsforbund Møre & Romsdal**	Tittel/tema; God studiefinansiering - rett til utdanning

Skriv inn selve forslaget her:

Linje 314 og 315 strykes
Punktet tas vekk

Eventuell begrunnelse; Innholdet er diskriminerende

LS INNSTILLING:

Tiltredes ikke.
LS kan ikke se at dette er diskriminerende.

Forslag 6-02

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Skolenes Landsforbund Møre og Romsdal fylkesavdeling	Tittel/tema; TILLIT til de ansatte - Mer praktisk, variert og relevant opplæring

Skriv inn selve forslaget her:

Linje 290 endring; stryke etter komma. Pkt blir da:

- alternative vurderingsformer i grunnopplæringen videreutvikles

Eventuell begrunnelse;
Resten av setningen blir da en konsekvens (forslagsstillerne fra v.g skole mener at det blir overflødig. Ikke enighet her.)

LS INNSTILLING:

Forslaget tiltredes ikke.
Uenighet også hos forslagsstiller.

ISAK 6 **UTDANNINGSPOLITISKPRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM** **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Skolenes Landsforbund Møre og Romsdal fylkesavdeling	Tittel/tema; TILLIT til de ansatte - Mer praktisk, variert og relevant opplæring
Skriv inn selve forslaget her: Linje 282 endres til: opplæring i fremmedspråk styrkes (resten av setningen strykes) Eventuell begrunnelse; Minoritetsspråk er også fremmedspråk. (Linje 193 er den samme - trengs den å gjentas her da!)	

LS INNSTILLING:

Tiltredes.

ISAK 6 **UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM** **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av Skolenes Landsforbund Møreog Romsdal fylkesavdeling	Tittel/tema; TILLIT til de ansatte - Mer praktisk, variert og relevant opplæring
Skriv inn selve forslaget her: Linje 276 endres til: Individuell arbeidsplantenking må være i samsvar med behovet. Eventuell begrunnelse; Må styres av den enkeltes behov.	

LS INNSTILLING:

Tiltredes ikke

Dagens tekst er bedre.

ISAK 6 **UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM** **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av Skolenes Landsforbund Møre og Romsdal fylkesavdeling	Tittel/tema; Voksnes læring og høyere utdanning.
Skriv inn selve forslaget her: Linje 243 tillegg etter utdanning: sette inn - og elever/voksnesom .... Pkt. blir da: - innvandrere som har fått godkjent sin videregående utdanning, og elever/ voksne som mangler eksamen i norsk . .. . studiekompetanse. Eventuell begrunnelse; Må også gjelde etnisk norske.	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke

Dagens lovtekst ivaretar dette.

ISAK 6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av Skolenes Landsforbund Møre og Romsdal fvlkesavdeling	Tittel/tema; Voksnes læring og høyere utdanning.
Skriv inn selve forslaget her: Stryke linjene 226, 227,228 og 229 til « Gode vilkår for ... .» også «kan i denne sammenheng være» strykes. Avsnittet blir da slik: Gode vilkår for livslang læring er viktig for å motvirke større økonomiske og sosiale forskjeller og hindre utestenging av store grupper fra arbeidslivet. Skolenes landsforbund vil derfor jobbe for at: Eventuell begrunnelse; Oppramsing av grupper kan virke diskriminerende.	

LS INNSTILLING:

Tiltredes delvis med følgende tekst:

Voksne lærer på ulike arenaer og for ulike formål.Gode vilkår for livslang læring kan være viktig for å motvirke større økonomiske og sosiale forskjeller og hindre utestengning av store grupper fra arbeidslivet. Skolenes landsforbund vil derfor jobbe for at:

ISAK6 UTDANNINGSPOLITISKPRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Skolenes Landsforbund Møre og Romsdal fylkesavdeling	Tittel/tema; Videregående opplæring
Skriv inn selve forslaget her: Linje 195 og 196 får ny ordlyd: • for å styrke yrkesrelevant praksis må ressursene til praktiskdelen styrkes Eventuell begrunnelse; Enklere og klarere formulering	

LS Innstilling:

Tiltredes

ISAK6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Skolenes Landsforbund Møreog Romsdal fvlkesavdeling	Tittel/tema; Videregående opplæring
Skriv inn selve forslaget her: Linje 193. Punktum etter styrkes. (stryke det om minoritetsspråk) Eventuell begrunnelse; Unødvendig, må ses på likt med andre fremmedspråk. Påpeking virker stigmatiserende.	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke

LS kan ikke se at dette er stigmatiserende

ISAK6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (e n sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av Skolenes Landsforbund Møre og Romsdal fvlkesavdeling	Tittel/tema; Videregående opplæring
Skriv inn selve forslaget her: Linje 167 tillegg, starte slik: • i løpet av en 7-årsperiode skal..... Eventuell begrunnelse; Presisering av at det må være innenfor en tidsperiode som ikke blir for lang. Mye utvikling i samfunnet og næringslivet innenfor korte perioder.	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke.

Vi kan ikke tidsbegrense dette.

SAK6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sakpå hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Skolenes LandsforbundMøre og Romsdal fylkesavdeling	Tittel/tema; Grunnskole og SFO
Skriv inn selve forsiaget her: Pkt linje 134 strykes Eventuell begrunnelse; Hører ikke hjemme under grunnskole og SFO. Står under videregående skole linje190 der det passer inn.	

LS Innstilling:

Tiltredes

SAK6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Skolenes Landsforbund Møre og Romsdal fylkesavdeling	Tittel/tema; Kunnskap til fa gir makt- Kunnskap til alle gir frihet.

Skriv inn selve forslaget her:

Nytt kulepunkt linje 39:

- det må legges til rette for å knytte teori og praksis sterkere sammen i opplæringen

Eventuell begrunnelse;

LS Innstilling:

Tiltredes

ISAK6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Skolenes Landsforbund Møreog Romsdal fylkesavdeling	Tittel/tema; Lik rett til utdanning gjennom god orgamsenng
Skriv inn selve forslaget her: Linje 93 - ny ordlyd: Fritt skolevalg som prinsipp må avvikles Eventuell begrunnelse; Bedre formulering	

LS Innstilling:

Tiltredes

ISAK6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Skolenes Landsforbund Møre og Romsdal fylkesavdeling	Tittel/tema; Videregående opplæring

Skriv inn selve forslaget her:
Tillegg settes inn i første avsnitt:
Viktig at FYR-prosjektet blir videreført.

Eventuell begrunnelse;

LS Innstilling:

Tiltredes
Se også forslag 628

ISAK6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av Skolenes Landsforbund Møre og Romsdal fvlkesavdeling	Tittel/tema; Trafikkopplæring
Skriv inn selve forslaget her: Nyttpunkt Grunnkurset i trafikkopplæring blir et tilbud til alle i ungdomsskolen. Den obligatoriske delen fram til førerkort for bil klasse B blir en del av videregående opplæring. Kjøreopplæring skal være gyldig fravær. Eventuell begrunnelse; De aller fleste tar førerkort i dag og det er noe som blir etterspurt ved ansettelser, men for noen er det åta trafikkopplæring og førerkort et økonomiske et hinder. I mange yrker er førerkort er krav, og også lærlinger har behov for det. Med tanke på både elever og trafikklærernes arbeidssituasjon må kjøreopplæring være gyldig fravær.	

LS Innstilling:

Tiltredes linje 1

Resten av forslaget tiltredes ikke.

SAK6

UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av	Tittel/tema;
Skolenes Landsforbund Møre og Romsdal fylkesavdeling	Tid og rom til etisk refleksjon

Skriv inn selve forslaget her:

KRLE-faget legges ned og opplæringen i religion, livssyn og etikk integreres i Samfunnsfag som får utvidet timetall.

Eventuell begrunnelse;

Religion, etikk og livssyn er en integrert del i samfunnet, og ved å integrere faget relateres det til elevenes egne erfaringer og opplevelser. Den kristne kulturarv er en del av den norske kulturen og samfunnet og slik en del av elevenes hverdagsliv. Globaliseringen gjør at andre kulturer, religioner og livssyn også er en naturlig del av elevenes oppvekst og samfunn. Ved å legge opplæringen som en del av samfunnsfaget, vil en ta vare på livsstilsnøytraliteten, og samtidig vil elevene kunne bedre se seg selv som et religiøst individ i en større sammenheng.

LS Innstilling:

Tiltredes ikke.

Utdanningspolitisk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendtav **Sør-Trøndelag fylkeslag**	Tittel/tema: Endringsforslag. Stryke nest siste punkt s.15
Skriv inn selve forslaget her: Opplæring innen aktuelt avtaleverk og lovverk, og kunnskap om fagbevegelsen må være en obligatorisk del av utdanningsvalget på ungdomstrinnet. Begrunnelse: i all hovedsak sagt i foregående punkt	

LS Innstilling:

Tiltredes

Ny linje 362

Utdanningspolitisk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelag fylkeslag**	Tittel/tema; Endringsforslag s. 11
Skriv inn selve forslaget her: Yrkesfagene er blitt flerfaglige framfor tverrfaglige, og det er altfor mange fag det skal gis en smakebit av. Praktisk anlagt ungdom på praktiske utdanningslinjer sliter og faller ut grunnet teoripresset. Slik undergraves muligheten for at elevene kan oppleve mestring og utvikle faglig integritet og motivasjon.	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke

Forslaget er ivaretatt i forslagsheftet Linje 161 i dagens tekst

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd):	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelag fylkeslag**	Tittel/tema: Endringsforslag s. 17, nytt kulepunkt r *Holdninger og miljø*
Skriv inn selve forslaget her: • Opplæringen skal bidra til økt bevissthet om våre demokratiske verdier.	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke

Intensjonen allerede ivaretatt i dagens program

Utdanningspolitiskpolitisk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av **Sør-Trøndelag fylkeslag**	Tittel/tema: Endringsforslag s.10
Skriv inn selve forslaget her: Et ekstrakulepunkt: • kunne bruke praktiskpedagogiske læringsarenaer, som en integrert del av skolen, for alle elever.	

LS Innstilling:

Tiltredes.

Sees i sammenheng med forslag 6-51

Ny linje 138

kunne bruke praktiskpedagogiske læringsarenaer, som en integrert del av undervisningen, for alle elever.

Utdanningspolitisk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
T-">arlt en,	T:u,,,,l/:." .....
(navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelag fylkeslag**	Endringsforslag s.17, nytt kulepunkt. (Under *Holdninger og miljø)*
Skriv inn selve forslaget her: Skolen skal målrettet og bevisst arbeide metodisk mot all form for mobbing.	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke.

Står allerede i programmet. Linje 341

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendtav (navn på organisasjonsledd): Sør-Trøndelagfylkeslag	Tittel/tema: Endringsforslag s.16

Skriv inn selve forslaget her:

Lik rett til utdanning gjennom god organisering

For at alle skal få lik rett til utdanning må den offentlige skolen styrkes, og privatisering i utdanningssystemet avvikles.

LS Innstilling:

Tiltredes ikke

Allerede Ivaretatt

Utdanningspolitisk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelag fylkeslag**	Tittel/tema: Endringsforslag s. 14/15, nytt kulepunkt
Skriv inn selve forslaget her: • bruk av praktiske læringsarenaer skal økes	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke

Ivaretatt jfr forslag 6-19

Tariffpolitisk
Stillingsvern
FORSLAG (en sakpå hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelag fylkeslag** **Forening Trondheim**	Tittel/tema; Bemanningsbyrå

Skriv inn selve forslaget her:

Skolenes landsforbund mener arbeidsformidling skal være et offentlig ansvar går inn for å avvikle alle typer private bemanningsbyrå.

Eventuell begrunnelse;

LS Innstilling:

Oversendes andre saker

Utdanningspolitisk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelagfylkeslag**	Tittel/tema: Endringsforslag s.11, første kulepunkt.
Skriv inn selve forslaget her: • gi tid til og sette fokus på god tidsbruk og pedagogisk handlingsrom for at skolen skal mestre oppgaven med å fremme en rettferdig og demokratisk fordeling av kunnskap og kompetanse.	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke

Intensjonen er ivaretatt i programmet.

Utdanningspolitisk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trønde lag fylkeslag**	Tittel/tema; Endringsforslag s. 10
Skriv inn selve forslaget her: Skolenes landsforbund vil jobbe offensivt på alle nivå for at utdanningssystemet fortsatt skal være basert på et positivt og solidarisk menneskesyn	

LS Innstilling:

Tilredes ikke.

Intensjonen er ivaretatt i programmet linje 272.

Utdanningspolitisk FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Sør-Trøndelag fylkeslag	Tittel/tema: Frå ST til YF.

Skriv inn selve forslaget her:

SL vil jobba for at det skal vera mogleg å gå over frå fullført studieførebuande til komprimert yrkesfagkurs og deretter fagbrev.

Grunngjeving: Trong for fleire fagarbeidarar, ungdom som etterkvart finn ut at dei heller vil ha ei yrkesfagleg utdanning, løysing for ungdom som gjennomfører ST med så låge karakterar at dei ikkje kjem seg vidare innan høgskule og universitet.

LS Innstilling:

Tiltredes

Settes inn i Linje 169

Utdanningspolitisk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelag fylkeslag**	Tittel/tema: Endringsforslag s. 18,i kulepunkt to
Skriv inn selve forslaget her: • det etiske grunnlaget for opplæringsvirksomheten og opplæringens innhold skal være basert på våre demokratiske verdier, likestilling og menneskerettighetene, og ellers være religions- og livssynsnøytralt	

LS Innstilling:

Tiltredes

Med unntak av likestilling som er et eget punkt i linjen under.

- *Ny Linje 325*
- *det etiske grunnlaget for opplæringsvirksomheten og opplæringens innhold skal være basert på våre demokratiske verdier og menneskerettighetene, og ellers være religions- og livssynsnøytralt*

Utdanningspolit isk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark}**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelag fylkeslag** **Forening Røros**	Tittel/tema; Fellesfag på ST og YF bør ikke likestilles .

Skriv inn selve forslaget her:

Fellesfag på yrkesfag bør ikke i vurderings- og eksamenssammenheng likestilles med tilsvarende fag på studiespesialiserende når innholdet i realiteten er ulikt.

Begrunnelse:
Fem tim er til sammen i for eksempel engelsk de to første år på yrkesfag likestilles med fem timer på grunnkurs studiespesialiserende. De får like eksamensoppgaver og lik sensur.

Vi mener dette er urettferdig fordi elevene på studiespesialiserende får inn en del støtteinformasjon som sett er dem i en bedre posisjon enn det yrkesfagene gir. Dette gjelder flere fag enn engelsk"

LS Innstilling:

Tiltredes følgende endringsforslag:

Selv om fagplanen i enkelte fag er lik for yrkesfag og studiespesialisering, er vektleggingen av mål i realiteten ulik på grunn av krav om yrkesretting.

Eksamensoppgavene bør gjenspeile dette ved at det utarbeides ulike eksamensrett for YS og SS som begge fører til studiekompetanse i faget.

Utdanningspolit isk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark}**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelag fylkeslag** **Forening Røros**	Tittel/tema; Fellesfag på ST og YF bør ikke likestilles .
Skriv inn selve forslaget her: Det innføres lovfesting av retten til et gratis varmt måltid pr.dag for barnehagebarn og elever i grunnopplæringen, og alle skoler får kantine med kjøkken.	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke.

Står allerede i programmet linje 84

Utdanningspolitisk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelag fylkeslag**	Tittel/tema; Endringsforslag s. 10

Skriv inn selve forslaget her:

Skolen - en arena for læring, fellesskap, demokrati og sosial rettferdighet

Skolenes landsforbund vil ha et utdanningssystem som fremmer demokratisk og rettferdig fordeling av kunnskap og kompetanse.

LS Innstilling:

Tiltredes.

Linje 7

Utdanningspolitisk **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Sør-Trøndelag fylkeslag**	Tittel/tema: Endringsforslag s. 11, nytt kulepunkt
Skriv inn selve forslaget her: • Sørge for at det også i grunnskolen er tilstrekkelig med speialpedagogisk kompetanse. Begrunnelse: Tidlig innsats....osv...	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke.

Står allerede i programmet linje 101

SAK6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av	Tittel/tema;
SL Vestfold	Videregående opplæring

Skriv inn selve forslaget her:

Følgende punkter har samme ordlyd og bør slås sammen :

167 -199

169-201

171- 203

173 - 205

174 - 206

176 - 208

178 - 210

180 - 213

182- 215

Eventuell begrunnelse;

LS Innstilling:

Tiltredes

SAK 6 UTDANNINGSPOLITISKPRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av SL Vestfold	Tittel/tema; Voksnes læring og høyere utdanning
Skriv inn selve forslaget her: **Linje: 236 og 239 er samme setning og bør slås sammen.** **238 og 249 er samme ordlyd og bør slås sammen.** Eventuell begrunnelse; ***LS Innstilling:*** ***Tiltredes***	

SAK6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av	Tittel/tema;
SL Vestfold	Lik rett til utdanning gjennom god organisering

Skriv inn selve forslaget her:

Linje: 92 - 96

Endres til følgende ordlyd :
For at alle skal få lik rett til utdanning, må den offentlige skolen styrkes. Bostedsskoleprinsippet må lovfestes på alle nivå, for å opprettholde en desentralisert offentlig skolestruktur. Privatisering må ikke komme i veien for den offentlige skolen.

Eventuell begrunnelse;

Medlemmene i den private skolen lurer på om de er velkommen som medlemmer i SL

LS Innstilling:
Tiltredes ikke.
SL er imot private skoler, men vil ivareta rettighetene til de som jobber i private skoler. Ivaretatt i andre saker

SAK6

UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av	Tittel/tema;
SL Vestfold	Gratis fellesskole for alle

Skriv inn selve forslaget her:

Linje: 72

Slik punktet var formulert i det gamle handlingsprogrammet ønskes gjeninnført

«Skolenes landsforbund skal arbeide for at assistenter, miljøarbeidere, miljøterapeuter, tegnspråktolker, førskolelærere og andre med tilsvarende arbeidsoppgaver, skal få rett til økt planlegging- og veiledningstid lagt inn i sine stillinger gjennom sentrale avtalebestemmelser.»

Eventuell begrunnelse;

Det er viktig at alle medlemmer ser seg selv i ordlyd og begrepsbruk.
Hvis det er andre grupper som er viktig å få med, så tas disse gjerne med.

LS INNSTILLING:
Oversendes tariffpolitisk program

SAK6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av	Tittel/tema;
SL Vestfold	Gratis fellesskole

Skriv inn selve forslaget her:

Linje: 59

Det kan være ulike måter å oppfatte «Bryte ned kompetansemål» på. Vi ber programkomiteen finne en annen ordlyd eller spesifisere hva det betyr.

Eventuell begrunnelse;

Vi hadde ulike måter å forstå dette punktet på i fylkesstyret.

LS Innstilling:

Tiltredes
Må sees i sammenheng med forslag 6-50

SAK6	
UTDANNINGSPOLITISKPRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Nordland**	Tittel/tema; Ny tittel - hovedoverskrift «Kompetanse til ansatte i skoleverket»

Skriv inn selve forslaget her:
Skolenes Landsforbund skal jobbe for at alle ansatte i skoleverket skal ha formell kompetanse.

Skolenes Landsforbund skal arbeide for at:
Nytt kulepunkt :

- Kompetanse for kvalitet erstattes med muligheten for permisjon med lønn hvert 7 år for faglig oppdatering eller utdanning for alle ansatte i skolen. Dvs KOMPETANSE FOR KVALITET FOR ALT SKOLEPESONALE.

Kulepunkter overført fra tittel/hovedoverskrift «Lik rett til utdanning gjennom god organisering» (Kulepunkt fra linje 194 til og med linje 195, kulepunkt på linje 197 og kulepunkter fra linje 211til og med linje 221 flyttes hit)

- ordningen med kombinasjonen av fagbrev og pedagogisk utdanning videreføres for yrkesfaglærere
- enhver skole skal ha egen vaktmester (evnt ordet driftpersonale)
- lærere i videregående skole tilbys kompetanseutvikling med hospitering i næringslivet, kombinert med målrettet opplæring ved universitet eller høyskole
- alle lærere i lærer- og førskolelærerutdanningene jevnlig har praksis i utdanningssystemet
- krav om pedagogisk utdanning og praksis for skoleledere gjeninnføres
- det utvikles en skolelederutdanning som vektlegger pedagogisk ledelse på linje med personalbehandlingog økonomistyring
- Spesialkompetanse må tilbys de som ikke innehar det gjennom kursing og/eller utdanning og veiledning

LS INNSTILLING: Tiltredes ikke. Ses i sammenheng med forslag 638

SAK 6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OGHANDLINGSPROGRAM FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Nordland**	Tittel/tema; Lik rett til utdanning gjennom god orgamsenng

Skriv inn selve forslaget her:

Kulepunkt fra linje 194 til og med linje 195, kulepunkt på linje 197 og kulepunkter fra linje 211 til og med linje 221- flyttes til ny hovedoverskrift, etter denne tittel

Unntak: Kulepunkt fra linje 213 til og med linje 214 strykes

Eventuell begrunnelse;

Skolenes Landsforbund mener at disse punktene omhandler et annet tema knyttet til kompetanse for alle ansatte i skoleverket.

LS Innstilling:
Tiltredes ikke.
UPU ønsker ikke å endre på hovedoverskriftene.

SAK6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Nordland**	Tittel/tema; Sterkere nasjonal styring av opplæringen

Skriv inn selve forslaget her:

Nytt kulepunkt etter (linje 57): * «lærertettheten økes»

- Spesialpedagogiske timer eller ledelsesressurs skal ikke medregnes i beregningsgrunnlaget for lærertetthet.

Tre (3) nye kulepunkt etter linje 74:

- Klassestørrelsen i grunnskolen skal ikke overskride 15 elever på 1-4 trinn og 20 elever fra 5-10 trinn.
- Klassestørrelser for studiespesialisering og evnt. klasser i fellesfag innen yrkesfag i videregående opplæring skal ikke overskride 20 elever
- Leseplikten for undervisningspersonale i grunnskolen må reduseres vesentlig i første omgang prioriteres barnetrinnet med 23 t i mer pr uke - lik øvrige fag 885 rammen på ungdomstrinnet .

Eventuell begrunnelse;

Skolenes Landsforbund må vise seg sterke og tøffe i sin meninger. Det oppleves som et savn på «grasrota» at fagforeningene ikke tar stilling til størrelser på klasser og leseplikten.

LS Innstilling:
Tiltredes ikke.
Ivaretatt i linje 61

640

SAK 6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): SL Nordland	Tittel/tema; Kunnskap til få gir makt. Kunnskap til alle gir frihet
Skriv inn selve forslaget her: Linje 21: Inn: reviderte - mellom dagens læreplaner Linje 22: Ut: 10 året Inn: tiårene Eventuell begrunnelse;	

LS Innstilling:

Tiltredes ikke.

Det ligger i nytt programutkast

SAKG UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM FORSLAG (en sakpå hvert forslagsark)	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Nordland**	Tittel/tema; Skolen - en arena for læring, demokrati og sosial rettferdighet
Skriv inn selve forslaget her: Linje 14: Ut: gå ut av Inn gjennomføre Linje 17: Ut: kritisk Eventuell begrunnelse; ***LS Innstilling:*** ***Tiltredes ikke.*** ***Ligger i nytt programutkast***	

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK **PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM**

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Nordland**	Tittel/tema; Skolen - en arena for læring, fellesskap, demokrati og sosial rettferdighet

Skriv inn selve forslaget her:
Overskriften endres til:
Skolen - en arena for læring, felleskap, demokrati og solidarisk menneskesyn.

Eventuell begrunnelse;
I dagens samfunn er det et stort behov for å være bevisst det solidariske menneskesynet.

LS INNSTILLING:
Tiltredes ikke.
Står i linje 10

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd):	Tittel/tema;
SL Buskerud	Linje 22 til 25

Skriv inn selve forslaget her:

Gammel tekst fra etter punktum i linje 22:
Likevel er opplæringen blitt mer ensrettet og teoritung det siste 10-året. Testregimet med fokus på, og offentliggjøring av resultater på nasjonale, kommunale og internasjonale tester styrer opplæringen i retning av et smalt kunnskapssyn.

Forslag til ny tekst (omformulert tekst)
Opplæringen i skolen er blitt mer teoritung. Opplæringen styres i retning av et smalt og ensrettet kunnskapssyn med et testregime som har fokus på å offentliggjøre resultatene av testene på kommunalt, nasjonalt og internasjonalt nivå.

Eventuell begrunnelse;

Den opprinnelige setningsoppbyggingen er tung. Håper denne er lettere å lese

LS INNSTILLING:

Tiltredes

Ny bearbeidet tekst fra linje 25 i nytt program

SAK 6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Buskerud**	Tittel/tema; Linje 17

Skriv inn selve forslaget her:

Ny linje 17 (17 flyttes til 18 osv.)
Nytt kulepunkt:

- være et sted hvor alle elever får mulighet til å utvikle sine tenkende og kreative sider

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:

Tiltredes

Linje 14

SAK 6

UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd):	Tittel/tema;
SL Buskerud	Linje 208

Skriv inn selve forslaget her:

Nytt kulepunkt på linje 208
Skolenes Landsforbund vil jobbe for at det skal være en egen rektor og egen administrasjonsledelse ved enhver skole.

Eventuell begrunnelse;
I Buskerud Fylkeskommune har det vært gjort fremstøt fra administrasjonen i fylket (les Fylkesrådmannen) om at det kan være en felles administrasjon og felles rektor ved skoler som ligger i nærheten av hverandre. Dette er ikke en utvikling vi ønsker og har klart å stoppe det foreløpig

LS INNSTILLING:

Tiltredes ikke.

Ivaretatt i linje 104/105

SAK6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Buskerud**	Tittel/tema; Linje 207

Skriv inn selve forslaget her:

Setning i linje 207:
enhver barnehage skal ha en styrer, enhver skole en rektor og enhver SFO en leder.

Forslag til endring av tekst:
enhver barnehage skal ha sin egen en styrer, enhver skole skal ha sin egen rektor og enhver SFO skal ha sin egen leder.

Eventuell begrunnelse;
SL Buskerud ønsker at hver barnehage, SFO og skole skal ha sin *EGEN* leder. Dette vil bety at vi ikke ønsker å ha en felles leder for flere enheter

LS INNSTILLING:
Tiltredes ikke.
Se sak 6-45

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Buskerud**	Tittel/tema; Linje 191

Skriv inn selve forslaget her:

Gammel tekst:

- skolene skal ha relevant oppdatert utstyr og maskinpark

Tilføyelse etter utstyr og maskinpar k:
Tilgjengelig for både lærere og elever

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:

Tiltredes ikke.

Vi må forvente at dette er tilgjengelig, men elevene ikke kan bruke dette alene.

SAK 6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd:) **SL Buskerud**	Tittel/tema; Linje 115

Skriv inn selve forslaget her:

Setning i linje 115:
offentlig grunnutdanning skal være fullfinansiert uten krav om egenandeler

Forslag til tilføyelse etter setningen:
Og gjelder både for ekskursjoner i skolens regi og ved Leirskole opphold

Eventuell begrunnelse;
Slike turer bør være åpne for alle uansett bakgrunn og økonomi

LS INNSTILLING:

Tiltredes ikke.

Ivaretatt i linje 80/81

SAK 6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Buskerud**	Tittel/tema; Linje 65
Skriv inn selve forslaget her: Gammel setning: det skal være en kvalifisert lærer tilstede i alle undervisningstimer Forslag til ny setning (erstatter den gamle}: Det skal være kvalifiserte lærere tilstede i alle undervisningstimer Eventuell begrunnelse; En slettes, kvalifisert endes til kvalifiserte og lærer endres til lærere	

LS INNSTILLING:

Tiltredes ikke.

Dette blir flertallsform og vi kan ikke kreve flere lærere inn i timene.

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Buskerud**	Tittel/tema; Linje 63 og 64

Skriv inn selve forslaget her:

Gammel tekst:
sentrale myndigheter fastsetter læreplaner og bryter kompetansemålene ned på hvert trinn i hvert fag

Forslag til ny tekst (med tilføyelse av ordene «og vurderingskriterier»):
Sentrale myndigheter fastsetter læreplaner og bryter kompetansemålene og vurderingskriteriene ned på hvert trinn i hvert fag.

Eventuell begrunnelse;

Ved sentral fastsetting av læreplan og kompetansemål, vil det være naturlig med sentral beskrivelse av vurderingskriterier.
Dersom kompetansemålene skal brytes ned på hvert trinn i hvert fag vil det være en naturlig konsekvens å beskrive vurderingskriterier

LS INNSTILLING:

Tiltredes

- ***Linje 59/60:*** *sentrale myndigheter fastsetter læreplaner og kompetansemål på hvert trinn i hvert fag*

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd):	Tittel/tema;
SL Buskerud	Linje 45

Skriv inn selve forslaget her:

Nytt kulepunkt:

- At det sikres vilkår for å gjennomføre praksisnær undervisning/opplæring

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:

Tiltredes
Ses i sammenheng med forslag 6-19

SAK 6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **SL Buskerud**	Tittel/tema; Linje 40

Skriv inn selve forslaget her:

Nytt kulepunkt:

- At det sikres nødvendig tid til pålagt dokumentasjon og at denne må gis øremerket

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:
Tiltredes ikke.
Ivaretatt i linje 28-30

Forslag 6-53

SAK 6

UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): **Oslo fylkeslag**	Tittel/tema; Barnehage

Skriv inn selve forslaget her:

Barnehageloven sier at barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling..

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

For å oppfylle dette mener Skolenes landsforbund at :

- Det innføres minstestandarder for personaltetthet i barnehager. Denne må også gjelde ved sykdom og når ansatte er på kurs/møter utenfor arbeidsplassen. Vikar må alltid benyttes ved slikt fravær
- Arealnormene i barnehageloven opprettholdes og gjøres bindende
- det innføres lovfesting av retten til ett gratis måltid pr.

dag for barnehagebarn

- barnehagen ~~og skolen~~ skal ha god tid og rikelig plass til lek og fysisk utfoldelse
- barnehagene skal ha metodefrihet. Det må ikke innføres læreplaner eller progresjonsplaner i barnehagene, men ~~at~~ rammeplanen må videreføres
- styrerressursen må utvides dersom administrasjonsoppgavene overstiger 50% av arbeidsmengden sånn at styrere får tid til fagligpedagogisk arbeid

Eventuell begrunnelse;

Forslaget kommer opprinnelig fra klubben vår på Askeladden barnehage, og fylkesstyret i Oslo mener at tilføyelsene er viktige å få med i et nytt utdanningspolitisk handlingsprogram.

LS INNSTILLING:
Innledningen tiltredes.
Kulepunktene tiltredes ikke, med unntak av
«Denne må også gjelde ved sykdom» tiltredes

LS Innstilling:
Siste kulepunkt oversendes tariffpolitisk utvalg

SAK6 UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM **FORSLAG {en sak på hvert forslagsark}**	
Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Fylkesstyret i Skolenes landsforbund Nord-Trøndelag	Tittel/tema; Nytt punkt under Lik rett til utdanning gjennom god organisering

Skriv inn selve forslaget her:

- Linje 92 og 93 forandres til: For at all skal få lik rett til utdanning må den offentlige skolen styrkes, og den kommersielle privatiseringen i utdanningssystemet bekjempes. Private ideelle skoler kan være ett godt supplement i tillegg til den offentlige skolen.

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:

Tiltredes ikke

Jfr forslag 6-34

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Fylkesstyret i Skolenes landsforbund Nord-Trøndelag	Tittel/tema; Nytt punkt under Andre yrkesgrupper i skolen

Skriv inn selve forslaget her:

- Fagarbeidere, miljøarbeidere og assistenter (undervisningsassistent) skal ha tid til forberedelse og samkjøre aktivitetene som eleven skal igjennom vedrørende sin læringsprosess.

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:

Tiltredes ikke.

Ivaretatt linje 72/73

SAK6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP - OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG(e n sa k på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Fylkesstyret i Skolenes landsforbund Nord-Trøndelag	Tittel/tema; Nytt punkt under SFO og grunnskole

Skriv inn selve forslagether:

- Det innføres nasjonale normer om innhold som utstyr/leker, bemanning, arbeidstid og areal innen SFO-ordningen.

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:

Tiltredes

Ny linje 150

SAK6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (e n sa k på h ve rt forsla2sarkl

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Fylkesstyret i Skolenes landsforbund Nord-Trøndelag	Tittel/tema; Voksnes læring og utdanning

Skriv inn selve forslaget her:

- Linje 243-245. Fagopplæring (voksenopplæring) for innvandrere må utvides på grunn av elevens manglende norsk-forståelse. Utvidelsen må inneholde praksis-undervisning på videregående skole og eller i egnet bedrift.

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:

Tiltredes ikke
Innvandrere som mangler norsk-kunnskaper må få utvidet norskopplæring

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Fylkesstyret i Skolenes landsforbund Nord-Trøndelag	Tittel/tema; Nytt punkt under Voksnes læring og utdanning.

Skriv inn selve forslaget her:

- Gjeninnføre obligatoriskpraktisk etiske utdanning i lærerutdanningen gjennom mat og helse, kunst og håndverk, musikk og kroppsøving.

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:
Tiltredes ikke.
Dette kommer som krav fra KD

SAK 6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Fylkesstyret i Skolenes landsforbund Nord-Trøndelag	Tittel/tema; Nytt punkt under Voksnes læring og utdanning.

Skriv inn selve forslaget her:

- Gjeninnføre obligatoriskpraktisk etiske utdanning i lærerutdanningen gjennom mat og helse, kunst og håndverk, musikk og kroppsøving.

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:

Tiltredes ikke.

Dobbelt med forslag 6-58

SAK6
UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM

FORSLAG (en sak på hvert forslagsark)

Innsendt av (navn på organisasjonsledd): Fylkesstyret i Skolenes landsforbund Nord-Trøndelag	Tittel/tema; Samarbeidstid SFO

Skriv inn selve forslaget her:

- Samarbeidstid for assistenter/fagarbeidere på SFO må avtalefestes.

Eventuell begrunnelse;

LS INNSTILLING:
Oversendes Tariffpolitisk

SAK 6. UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM FORSLAG	
FORSLAG	
Innsendt av Hedmark fylkeslag	Tittel/tema; Veiledningsressurs til ufaglærte
Skriv inn selve forslaget her: I den grad det brukes ufaglært arbeidskraft i undervisningsstillinger skal det alltid følge med en veilederressurs. Eventuell begrunnelse; Vi vet at når det mangler faglærte til undervisningsstillinger, kan ufaglærte bli tilsatt. Ved at det ikke stilles krav til at den ufaglærte skal få veiledning i utøvelsen av jobben, undergraves vår fagkunnskap, samtidig som fylkene og kommunene fristes til å spare penger på bekostning av det pedagogiske tilbudet. Vi må i det minste sikre at det ikke skal være en billigere løsning å ansette ufaglærte.	

LS INNSTILLING:

Tiltredes

Teksten bakes inn i programmet

SAK 6. UTDANNINGSPOLITISK PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM FORSLAG	
FORSLAG	
Innsendt av **SL Forening Bergen grunnskole**	Tittel/tema; **Morsmålslærerne**
Skriv inn selve forslaget her: Vi ønsker at det skal være morsmålsundervisning for alle barn i skolen. Det bør ikke være nødvendig for foreldre å søke om dette. Eventuell begrunnelse;	

LS INNSTILLING:

Tiltredes

Teksten bakes inn i programmet.